

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 27. junija 1936.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo
leto \$ 5.—CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Temni oblaki so se razmaknili ZBOROVANJE GLEDE ČRNEGA MORJA

Kot smo predvidevali, se je angleška vlada odločila dvigniti sankcije proti Italiji, kar ji nikakor ne dela ugleda, niti pri angleškem narodu in mnogih angleških politikih in še manj pri tistih državah, ki je dosegla pri Društvu narodov, da so se odločile za sankcije, ki niso prinesle nobenega uspeha, pač pa mnogo materialne in še več moralne škode.

Priznati moramo, da je Anglija s tem oddaljila vojno, ki se zdi, da je v Evropi neizbežna, zato čimprej tem boljše, kajti kapitalistični fašizem je zapisan smrti, pa četudi bo borba krvava.

Vsak se boji začeti, zato jo je tudi Anglija, ko je spoznala nevarnost, odkurila v ozadje ter bo nadaljevala še naprej z diplomatsko vojno, in bo počakala boljše prilike, ki vse kaže, da se bo kaj kmalu nudila, in ker to pot ne bo Anglija direktno prizadeta, ji tudi ne bo treba nositi odgovornosti, pač pa bo podpirala tisto stran, kjer bo upala več dobička, kajti nesmemo pozabiti, da angleški imperij ni narodna celota, temveč bazira samo na trgovski podlagi, ter se s pričo strokovnjaštva v tej stroki vzdržava, brez posebnih težav. Angleški državniiki sami zatrjujejo, da njih imperijalizem ni nič v sorodu z italijanskim ali pa z nemškim, kar je precej resnice, dasi eden kot drugi ne služita ljudskim koristim.

Angleški zunanji minister Eden, se zadnje dni tega tedna mudi v Parizu, kjer se je sestel s francoskim ministrskim predsednikom Blumom in drugimi državniiki, ki bodo razpravljali o političnih potezah v Ženevi, kjer se bo začelo zasedanje koncem tega meseca. Francoski državniiki pa bi si radi še poprej zagotovili, kakšno politično razmerje bodo vodili angleži napram novi francoski vladi, in še le na podlagi tega bodo dali načelno izjavo pri društvu narodov. Vsekakor pa je francoska vlada na stališču, da se mora vsa zunanja politika vršiti v okviru ženevske mednarodne organizacije.

Vprašanje sredozemskega morja bo eno glavnih, pri čemer so posredno prizadete, Jugoslavija, Grčija, Turčija in Romunija, in se zagotavlja, da jih bo Anglija podpirala v njihovih problemih. To je tudi v bistvu angleška politika, da počaka, kako se bo pripravila nova žrtev, na katero bo sedaj vrgel oči italijanski in nemški fašizem. Tu ne bo treba Angliji riniti ravno v ospredje, ker omenjene države niso nikaka Abesinija, ter se bodo pričele same braniti, ki pa bi bile brez tuje pomoči, Rusije in Francije premagane. Ker pa Jugoslavija, ki je članica Male antante kakor tudi balkanskega sporazuma, ni preveč navdušena za Rusijo in Francijo, bi prišla v poštev Anglija, ki zato ni iskrena prijateljica Rusije in Francije, ker se ji vsled nesloge zgoraj omenjenih držav, obetajo posebne koristi, za svoj trgovski imperij.

Najbolj je nasproten sedanji angleški politiki, bivši minister David Lloyd George, ki je mimo grede povedano iz mase vzrastel za državnika, ki je dejal, da je sramota za Anglijo, ki je bila na čelu pedesetim državam v gospodarskem boju proti Italiji, da se je zdaj tako poniževalno umaknila. Zakaj bi se morali bati Mussolinija, je dejal, ko sta na naši strani dve najmočnejši državi Francija in Rusija, ki imata neprekosljivo armado.

V resnici je tako. Anglija je tista, ki drži ravnotežje v Evropi ter s tem zavlačuje odločitve in obenem indirektno pomaga, da se oba bloka, levi in desni, blazno oborožujeta, da bo tem strašnejše klanje. Angleških državnikov to ne boli, ker računajo, da oni ne bodo direktno prizadeti. Jugoslovani pa moramo z drugimi balkanskimi in srednje evropskimi narodi o tem misliti, ker za našo usodo bodo sedaj kockale fašistične velesile, in naša rešitev smo sv prvi vrsti mi sami, in pa Rusija in Francija.

Italijansko časopisje je kar pijano veselja, da je fašistična Italija tako lepo zmagała na celi črti, ter piše, da je ta zmaga še večja, kot je bila tista pri Piavi, ko so "premagali" avstrijsko armado ter okupirali naše kraje.

Pravzaprav imajo italijanski listi prav. Tri dni potem ko so avstrijske čete vrgle orožje proč, je italijanska vojska "zmagovito" primahala na Primorsko. Tako približno so tudi sedaj zmagałi v Abesiniji, in pa proti sankcijam, ker niso bile resne, kar smo mi od samega početka trdili.

Italija ima zaenkrat v načrtu uravnovesiti zunanjo trgovino, potem pa bo takoj pričela s svojo nadaljno osvojevalno politiko v smer kot smo natančneje že v zadnji številki poročali.

Kot smo povedali, bo koncem meseca pričelo zasedanje pri Društvu narodov, ki pa vsaj za nas, ženevsko zborovanje ne bo imelo nobenega pomena, zato bomo slej ko prej šli mimo visoko donečih fraz, ter skušali pokazati našim čitateljem bistvo resnice in pravice.

Ženeva. — Angleži bodo spravili v Ženevo tudi pobeglega abesinskega cesarja, ki predstavlja v realnosti kaj žalostno figuro, ker Italija zahteva, da se o Abesiniji govori kot o njenem imperiju, kar četudi ne bodo morda angleži na to pristali, je vendar le žalostna resnica.

Rim. — "Lavoro Fascista" piše, da je v Argentini 43% italijanskih priseljencev in da je 44% čaker last italijanskih poljedelcev, ter da 37% argentinskega bogastva last italijanskih emigrantov, kar da je skupne vrednosti čez 13 milijard pesov.

Če bi bila Argentinija le malo bližje, pa bi Mussolini dejal, da po vseh božjih pravicah pripada Italiji.

Ta teden se je vršilo pomembno zborovanje glede utrdbe Dardanel, ki so vrata v Črno morje. Litvinov, ruski komisar za zunanje zadeve, je izjavil, da v Črnem morju nima nobena druga država nič opravka, razun tistih, ki mejijo na to morje, in da zato ne bo dovoljeno skozi dardanelsko ožino nobeni tuji vojni ladji, če ne bo imela posebnega dovoljenja ali sporazuma s kako ob Črnem morju zainteresirano državo. To je rekel glede Anglije, ki bi rada imela nekaj privilegij, ki ga bo menda tudi v neki meri dobila, medtem ko je Italija popolnoma izolirana.

Nadalje je izjavil Litvinov, da če bi ob črnomoške države v slučaju vojne ostale neutralne, da se tudi ne bo dovolilo nobeni tuji vojni ladji v to morje, kakor tudi ne, če bi katera, všteti Turčijo, bila zapletena v vojno, medtem ko bodo imele to pravico samo občrnomorske države in njene zaveznice.

Pač pa se s tem Rusija in njene zaveznice ne odpovedujejo prosti vožnji po Sredozemskem morju, ki je vedno služilo splošnemu prometu, četudi bi ga rada Italija dominirala, bo Rusija vedno živo posegla v zadevo, če bi se skušalo Francijo ali pa katerokoli državo ovirati, ki bi vršila svoje dolžnosti v smislu ženevske mednarodne organizacije.

Če bi slučajno Nemčija napadla Francijo, bo Rusija skozi dardanelsko ožino dobavljala orožje in druge vojne potrebščine svoji zaveznici, brez da bi bila zato komu odgovorna.

Anglija bi na vsak način hotela imeti več prostosti na Črnem morju, in je pričakovati, ko bodo dvignjene sankcije, da bo skušala skupno z Italijo zahtevati več pravic, ker nasprotno se zdi angležem, da bi bili preveč oškodovani za svoj gospodarski upliv. Najbrže pa ne bodo nič dosegli, kajti vsem je še dobro v spominu, kako je za časa svetovne vojne, Nemčija s pomočjo Turčije, ki je bila nemško avstrijska zaveznica, zaprla dardanelsko ožino, in tako pretrgala stike Francije in Rusije. Ker pa se Anglija ni pokazala nič kaj preveč zanesljiva prijateljica Francije in Rusije, se zdi, da bodo že koj v začetku preskrbeli, da ne bo mogla ničesar mešati. Sicer pa je Rusija pripravljena z Anglijo podpisati pomorski pakt, ki se ga slednja izogiblje.

"PAX ROMANA" SV. OČETA

Ob otvoritvi velike razstave katoliškega tiska v Vatikanski državi, se je ob koncu otvoritvenega govora papež spomnil "srečnega soupadanja blagoslovitve razstave z nič manj srečnimi okoliščinami v teh dneh, v katerih je dosegel Nam najbližji in drag narod mir, ki hoče biti preludij k splošnemu miru."

Čudimo se, da se sveti oče še danes ne spomni niti z besedico na tisoč od plina zastrupljenih, brezmočnih Abesincev, katerih trupla še sedaj trohnijo pod afriškim soncem.

OKNO V SVET

Madrid. — Ljudska fronta v Španiji je za trdno prepričana, da bo prodrla s svojim programom, ter z naravnim procesom premagala fašistične ovire, česar mnogi ne verujejo, ter priporočajo ostrejših potez, kar pa nima vlada namena napraviti, dokler ne bo skrajne sile.

Washington. — Republikanska stranka je pričela z veliko agitacijo za prihodnje volitve, z namenom, da se vrže Roosevelta, ki je po njihovem mnenju najnevarnejši socialist in komunist, ker da vodi ameriško tradicionalno demokracijo v propast. Vse kaže, da bodo bodoče volitve, ki se bodo vršile v jeseni, zelo vroče, vendar se zdi, da bo Roosevelt ponovno zmagal, vse gotovo pa vendar le ni, kajti tudi pri ameriškem ljudstvu še vedno več ukaže denar kakor pa zavest.

Canton. — Cantonska vlada hoče na vsak način da nankinska vlada napove vojno Japonski, ter bo v tem smislu predložila pet prošelj.

Japonci so se pričeli zvijati ter bi radi tako zasukali zadevo, da so bili oni napadeni, da bi se tako opravičili pred javnostjo. Pričeli pa so benem tudi z drugimi zvijačnimi potezami, s tem, da so neki provinciji ponudili več milijonov posojila, ter bo menda dotična pokrajinska vlada zaprosila centralno vlado, da bi se ta dežela ne umešavala v protijaponske zadeve, kar znači, da bi si na ta način japonci z denarjem zagotovili lepo postojanko na kitajskem ozemlju.

Varšava. — Poljsko izredno sodišče je obsodilo 119 nacijev iz Zgornje Šlezije na skupno 500 let ječe. Fantje so bili namreč nemški fašisti, če bi bili poljski bi bilo vse prav.

Rim. — Bivši podtajnik Suvich je imenovan za poslanika v Združenih državah, medtem ko bo dosedanji poslanik v Washingtonu premeščen v Moskvo, oni iz Moskve pa v Varšavo.

Rim. — V Italiji je vsak dan večja beda, in držijo ljudstvo umetno v disciplini, češ, da sedaj, ko bodo odgojene sankcije, da se bo vse zboljšalo. Obenem pa upa fašistična Italija, da bo dobila velika posojila v inozemstvu, ker njene finance so skoro izčrpane. Če bi bile sankcije le malo resne, bi Italija ne vzdržala.

Moskva. — Dnevnik "Pravda" na drobno poroča o svobodi ruskega tiska in zbornice, ter piše, da to pomeni za sovjete malo drugače, ko si mislijo v kapitalističnih državah, ker v Rusiji ni razredov temveč so vsi delavci, in zato ne bo imel obstanka nikdo, ki ne bo pisal in delal za delavske koristi. Zdaj pa da sovjetska vlada lahko da svobodo ruskemu narodu, ker se ni več bati, da bi nasedel raznim zavajalcem, ker preobražen zna sam tolmačiti pravo od nepravdega.

Vsekakor bo to silni moralni udarec za kapitalističen sistem, ker se v Rusiji vsak dan jasneje prikazuje, da so na pravi poti, po kateri

bodo brez dvoma tudi drugi narodi hoteli, če ne bodo prej podlegli fašistični demagogiji, kar pa je vkljub vsem žrtvam od strani organiziranega kapitala popolnoma neverjetno.

Rim. — Kot poročajo z Dunaja, bodo takoj skušali spraviti Habzburžane na prestol, kakor hitro bo pri kraju italijanskoabesinski spor, to se pravi, hitro po zasedanju Društva narodov, in še prej, kot bi bili nemški nacijevci pripravljeni za pohod, ki se že pripravljajo.

Jugoslavije da se ni treba bati, ker da Hrvatje ne bodo šli v boj proti Avstriji, četudi bi nopovedala vojno, sicer pa da nimajo namena vzpostaviti Avstrije kot je bila pred vojno, temveč da so zadovoljni s tako kot je sedaj, in da bo bazirala na katoliški podlagi, kot jo je bil zamislil Dollfuss.

Madrid. — Vsi znaki kažejo da če bodo hoteli levičarji obdržati vlado v svojih rokah ter zagotoviti državi progres, bodo morali vzpostaviti diktaturo.

Pariz. — Francoska vlada ima v načrtu poddržaviti privatne fabrike orožja in municiona.

Mehiko. — V četrtek so neznanci ubili nekega radikalnega poslanca.

London. — Nemiri v Palestini zadobivajo vsak dan ostrejšo obliko. Vsi prebivalci so se dvignili v pomoč arabcem. 60.000 beduinov je pripravljenih, da prekoračijo reko Jordan ter priskočijo na pomoč arabcem, in enako so imeli tudi drugi šejki zborovanje v smislu, da priskočijo na pomoč.

Arabce podpirajo italijani ter ščujejo da so židje komunisti.

Pravzaprav pa so arabei in židje samo orodje angleškega in italijanskega kapitala s katerim se tako nesramno igra.

Tokio. — Kot poročajo so obmejne sovjetske straže streljale na japonsko stražo. Če je bilo kaj mrtvih ni znano.

Rim. — Italijansko časopisje je že pričelo namigovati, da je Sredozemsko morje pravzaprav Italijansko, ker se sedaj dotika Italije in njene kolonije v Afriki, ter da se pripravlja izvesti svoj program na suhem, na morju in v zraku.

Radovedni smo, če se merodajni protifašistični faktorji tudi sedaj še ne bodo zavedli, kakšna bo njih usoda, če bodo še nadalje gledali, da bo Mussolini mirno izvajal svoj program,

Piše Zadr.

GOSPODARSTVO

ZA IZVOZ SADJA IZ JUGOSLAVIJE

Že več let izvažala Jugoslavija večje količine jabolk v Nemčijo, kar donša, posebno Dravski Banovini, jako lepe dohodke. Letos pa so Nemške uvozne tvrdke, sporočile Jugoslovenski vladi, da bodo kupile le toliko sadja, v kolikor bo Jugoslavija v Nemčiji kupila industrijskega blaga, Ker bo letos za izvoz iz Jugoslavije na razpolago okrog 7000 vagonov jabolk in hrušk, kar predstavlja lepe svote in ni nikakega izgleda, da bi se to blago lahko kam drugam prodalo, se je vlada odločila kupiti v Nemčiji nekaj železniškega blaga, posebno vozove za osebne vlake in na ta način zagotovila odjemalec našemu pirdelku. To so kmetje sprejeli z velikim veseljem. Razne združne ustanove so se takoj podale na delo in hotele organizirati ta izvoz na združni podlagi. To pa je poklicne prekupčevalce, kateri po mili volji lahko iskoriščajo kmete, razjezilo in so tudi oni prosili vlado, naj jim dovoli kot prejšnja leta, iskoriščati tako plodno polje. Vlada se do sedaj še ni odločila, a izgleda, da je na strani zadrugarjev, katerim hoče pomagati, da bi se končno otresli židovskih pijavk in sami uživali sad svojega truda.

Približno nekaj takega se dogaja tudi tu v Argentini z izvozom sadja. Kakor znano, so si tudi tu polnili žepe mednarodne in židovske tvrdke in vedno na račun neorganiziranih kolonov. Koloni so prodali svoje blago, po smešno nizki ceni, dočim ga je moral porabnik v mestih plačati, po pretiranih cenah. Vse to je torej napotilo sedanjega poljedelskega ministra Cárcano, kateri je nastopil to mesto koncem pretečenega leta, da se je začel resno za stvar zanimati in je odredil, da mora poljedelsko ministerstvo vso trgovino nadzorovati. Poslal je tudi v Rio Negro, kjer se največ in najboljše sadje prideluje, svojega tajnika, z nalogom, naj združi kmete in kolone v zadruge, katere bodo svoj pridelek oddajale naravnost ministerstvu in katero bo skrbelo za prodajo po ugodnih cenah, tudi za porabnike. To je imelo za posledico, da so kmetje svoj pridelek prodali po precej boljših cenah, porabniki pa so blago kupili po znižanih cenah. Z

PRIJATELJ VAŠEGA POVERJENJA

Ni mogoče dobiti dobrega prijatelja samo na en dan.
Potrebno je, da se z njim večkrat družite, tako da se medsebojno poglobite spoznata.
Kadar česa potrebujete, da Vas Vaš prijatelj razume in da rad ustreže Vaši prošnji.

Posetite našo Banko ali nam pišite v Vašem materinem jeziku.
Dobili boste na tisoče vaših rojakov, ki se poslužujejo samo našega posredovanja, ki so najboljša garancija o naši BRZI, TOČNI in USLUŽNI postrežbi.

DAJTE NAM ENO NAROČILO IN SE PREPRIČATE!

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avda. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure.

HOTEL in RESTAVRANT
"PACIFICO"

Calle CHARCAS 767 — BUENOS AIRES
U. T. 44 (Juncal) 5406.

Domača kuhinja: štruklji in kranjske klobase. Slovensko služabništvo.

Lastnik: Anton Bojanović

tem pa seveda niso zadovoljni prekupčevalci, ker vidijo v tem svojo zgubo. Zato so začeli veliko kampanijo proti zadrugam in proti taki in taki trgovini za katero niso kmetje še zreli i. t. d. Seveda, da so pri pametnih ljudeh nalteli na gluha ušesa in se bodo najbrže mogli, hočeš nočeš, sprijazniti z mislijo da so potrebni in škodljivi. Vendar nočejo mirovati. Poroča se, da so poslali poljedelskemu ministertvu noto v kateri, prikazujejo goriomenjene načrte, kot nemogoče in škodljive ter ga prosijo naj se prekličejo in naj se dovoli izvoz in trgovina z sadjem samo za Corporation Fruticula Argentina, kateri edino je sposoben to voditi. Mimo povedano, so v tej družbi: F.C.S., F.C.C.A., F.C.P., Bunge Born in drugi velekapitalisti. Četudi bi se jim to posrečilo, dolgo ne bo trajalo, ker zmagujočega združništva ni mogoče več zadrževati. Okoli njega se zbirajo vsi potlačeni in iskoriščani, v zavesti, da je edina rešitev v kolektivizmu.

Vsak, ki se želi upisati v zadrugo **SLOVENSKI ZADRUŽNI DOM** to lahko napravi v S.P.D. calle General C. Diaz 1657, vsako nedeljo od 4 do 8 popoldne, ker v tem času so namreč uradne ure in so ocnjenemu občinstvu na razpolago odborniki, kateri dajejo na zahtevo, vsa pojasnila. Sprejemajo se tudi vplačila na deleže. Ravno tam naj se blagovolijo obrniti tudi rojaki iz kampa za vsa pojasnila, katera jim bodo pismenim, ali pa potem S. Tednika sporočena.

ZA TISKOVNI SKLAD

N. N.	\$.	2.—
Josip Fon (dolar 1.—)	„	3.60
Amalija Zamar	„	1.—
Kukovič Anton	„	1.—
Od prej	„	224.—

Skupaj \$ 231.60

Vsem se uprava najlepše zahvaljuje.

DRUŠTVENE VESTI

IZ VILLA DEVOTO

Gospodarsko podporno društvo Slovencev v Villa Devoto vabi vse člane in članice na dan 5. julija na članski sestanek, ki se bo vršil v društvenem domu ob tretji uri pop.

Prosimo za gotovo udeležbo in točnost.

Odbor

IZ CORDOBE

Opozarjamo naše slovenske in hrvatske rojake v mestu in okolici Cordobe, da po več mesečnem prisilnem zastoju priredi D.K.D. "Iskra" dne 28. junija ob 4 pop. v Ukrajinski dvorani calle 82 No. 1533 Barrio Inglés, zopet svojo veliko veselico.

Po končanem sporedu prosta zabava in ples šaljiva pošta, srečkanje in bogati domači Bufet. — Svira dobroznani orkester "Tita".

Odbor

DOMAČE VESTI

ZALOSTNA NOVIC

Našemu naročniku Alojziju Brezigar in njegovi ženi Ani je v ponedeljek dne 22. junija nenadoma umrl 6 leten sinček Josip Alojz in je bil pokopan drugi dan.

Hudo prizadetim staršem naše najiskrenejše sožalje!

HIMEN

Preteklo soboto 20. junija sta si obljubila zvestobo do groba g. Anton Podlogar, doma iz Metlike na Kranjskem in gdčna. Justina Jeram, doma iz Bukovega pri Cerknem na Primorskem.

Oba novoporočenca sta sotrudnika in naročnika Slovenskega tednika.

Bilo srečno!

IŠČE SE

Radi važnih družinskih razmer se išče Helmut Galatia. Kdor bi kaj vedel o njem naj javi na naslov: Casilla Correo 629.

ZAHVALA

G.P.D.S. v Villa Devoto se najtopleje zahvaljuje g. Rajerju za njegovo požrtvovalno kot pevodja in za vse druge dobrote, ki jih je izkazal napram našemu društvu za časa njegovega bivanja med nami. Želimo mu najlepših uspehov v njegovi novi službi, ki nam ga je tako nepričakovano vzela iz naše srede.

Odbor.

ZBOROVANJE ITALIJANOV V ARGENTINI IN URUGUAJU

"Comitato degli italiani all'estero contro la guerra in Abissinia" nam poroča, da se bo vršilo veliko zborovanje dne 27 in 28. junija v "Casa del Pueblo" Rivadavia 2150, Bs. Aires, in bo oba dneva začetek ob 16 uri.

Govorili bodo razni govorniki o večjem in intenzivnejšem delovanju proti rašizmu.

Kakoršnokoli pojasnilo se dobi v ulici Cangallo 1372, piso 2.

Ker je zmaga italijanskih antifašistov končno tudi zmaga nas Primorcev, je potrebno, da se tega zborovanja udeležijo, kdor more.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA

N. N. — Mi nismo tako naivni, da bi ne verjeli vašim zatrdilom, in bodite prepričani, da Vas prav nič ne obsojamo ali podeenjujemo. Seveda vse drugo je Vaša zadeva. Na svidenje!

L. B. Misiones. — Če niste dobili lista je predvsem Vaša krivda. Kdor dá kako naročilo mora vedeti zakaj in kam, naša knjiga nam izkazuje Vaš znesek za dotično objavo, ne pa za tiskovni sklad, zato je Vaše namigovanje nepošteno, ki pa Vam blagohotno oprostimo, ker smo pač navajeni tudi grobih izrazov. List Vam bomo pošiljali kot želite in se priporočamo za kak članek, ki bo prav gotovo zanimal naše ljudi. Pozdrav.

O. J. Las Breñas. — Dobite pismo kot želite. Pozdrav.

N. Tandil. — Obrazložimo v pismu. Pozdrav.

A. S. C. Saltos. — Z veseljem kot želite. Pri- de pismo. Pozdrav.

F. J. Egipt. — Se bomo informirali ter Vam pismeno poročali kot želite. Pozdrav.

J. P. D. Cordoba. — Vzeli na znanje. Pozdrav.

M. P. M. — Vedno na razpolago, kot želiš. Nasvidenje.

IZ NAŠE POSREDOVALNICE

Ta teden smo zaposlili dve dekleti. Če katera deklet ve za kako službo naj nam javi, ker imamo več prsilik.

IZ NAŠEGA INFORMACIJSKEGA URADA

Ta teden se je obrnilo na naš urad pet strank z raznimi prošnjami, ki smo vse povoljno rešili.

Rojaki in rojakinje. Obrnite se popolnoma zanehljivo na naš informacijski urad, ki boste dobili popolnoma brezplačne napvete. Edino kar želimo za naš trud je, da se čimveč rojakov in rojakinj naroči na Slovenski tednik.

Ali imaš poravnano naročnino?

NIKDAR NE POZABITE

da

Za poslati denar v domovino

hitro in z najmanjšim stroškom,

Za vlagati denar v hranilnico

kjer je varen z dobrimi obrestmi,

Za nakup ladijskih prevoznih listkov

z najboljšimi in najhitrejšimi ladjami od katerekoli družbe, po resnično nizkih cenah

NUDI EDINO LE

tradicionalni prijatelj slovencev v Argentini

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CANGALLO 360

(medtem ko traja zidanje našega lastnega poslopja na 25 de Mayo in Bm. Mitre)

VAŠA LASTNA KORIST ZAHTEVA, DA SE POSVETUJETE z nami, osebno ali pismeno, na kar Vam bomo radevolje takoj odgovorili.

FRANCOSKE V LUČI SEDANJEGA MEDNARODNEGA POLOŽAJA

Spričo kolebanja Anglije, ki je koketirala zdaj z Italijo, zdaj z Nemčijo, dvema čedalje bolj nevarnima sosedoma Francije, ki sta se oborožila do zob in grozeče rožljala s sabljo, se je Laval znašel pred izbiro med dvema zlema. Odločiti se samo za Nemčijo bi pomenilo zlo, odločiti se samo za Italijo pravtako zlo. Po svojem prevdanku se je v tej izbiri odločil za manjše zlo — Italijo. Dogodki pa so pokazali, da se je v tem uračunal...

S tem, da je sklenil sporazum z Mussolinijem, je kar na treh krajih hkratu zrušil evropsko ravnotežje: najprej v srednji Evropi, kjer za francosko prijateljstvo do Italije ni dobil ekvivalenta v prijateljstvu Italije do Male antante, s tem, da je francoska protiutež proti italijanski ekspanziji v srednjo Evropo in na Balkan prenehala, ne da bi slediloboljšanje odnosov med Italijo in državami Male antante ter Balkanske zveze, je smisel obeh teh dveh grup za francosko zavezništvo popustil; potem v sredozemlju, kjer je Lavalov sporazum z Mussolinijem z abesinsko afero vred sprožil tudi italijansko-angleški spor; in končno — ob samem Renu, kjer je Hitler izrabil abesinsko afero za znani udar z dne 7. marca t. l., ki je pomenil kršitev Lokarnske pogodbe, Abesinska afera pa je imela to žalostno posledico, da je težko kompromitirala prestiž ženevske ustanove.

Lavalov rimski korak je bil torej — korak v prazno, ki Franciji ni prinesel zaželenih uspehov. Nasprotno! Francija se je znašla v svoji zunanji politiki med dvema, stoloma, med katerima še danes niha: med Italijo na eni in Veliko Britanijo na drugi strani. Nemška nevarnost pa je med tem zrasla za novo izvršeno dejstvo — korakanje nemških čet v demilitarizirano Porenje... Glavni namen rimskega sporazuma — italijanska podpora Franciji proti Nemčiji — je zaradi abesinske afere ostal neizpolnjen.

Tako je ta preorijentacija francoske zunanje politike imela velik odmev skoro na vseh točkah Evrope in ne da se utajiti, da se je s tem močno poslabšal zlasti položaj malih narodov in držav, ki so v območju nemške ali italijanske ekspanzije. Francija pa je izgubila svojo vodilno vlogo v Evropi.

Na njeno mesto je stopila Velika Britanija, ki jo je abesinska afera privlekla iz njene "splendid isolation". Ni še mogoče preценiti, v koliko se je to zgodilo tudi v naši neposredni bližini, zlasti v srednji Evropi in na Balkanu. So pa mnoga znamenja, ki kažejo, da si je Velika Britanija utrdila svoj položaj na Balkanu, ki naj bi služil za protiutež proti Italiji. Nedavno potovanje bivšega angleškega zunanjega ministra sira Austena Chamberlaina v nekatere prestolime srednje Evrope pa vzbuja domnevo, da zasleduje Velika Britanija tudi tu svoje velike posebne ambicije.

Na drugi strani pa je prav tako res, da se je po najnovejšem preokretu tudi za Veliko Britanijo močno poslabšal. Vprašanje, kaj bi sedaj storila angleška vlada, je zaenkrat odprto vprašanje. Ostaja pa dejstvo italijansko-angleške napetosti v sredozemlju, ki je po italijan-

skem uspehu v Abesiniji nedvomno še večja, kakor je bila takoj ob izbruhu sovražnosti v vzhodni Afriki. Razplet dogodkov v tem predelu utegne biti tudi za nas usoden.

V ugledni angleški reviji "Review of Reviews" je že prišel do izraza angleški pesimizem. Nekateri dobri poznavalci sredozemskega položaja menijo, da bo morala Anglija, če se hoče izogniti direktnemu spopadu z Italijo, pristati v pogajanjih z Italijo na velike koncesije ne samo v Afriki, marveč tudi v Evropi. Za prosto pot skozi sredozemlje na Daljni vzhod, bi morala Anglija prepustiti Italiji proste roke — v srednji Evropi in na Balkanu. To bi seveda pomenilo direkten udarec proti nam in ni izključeno, da bi se v tem primeru ne ponovila žalostna zgodba Londonskega pakta...

Naj bodo to samo domneve ali pa mnenja tistih angleških krogov, ki so zelo blizu angleškemu zunanjemu ministrstvu, nekaj moramo v sedanjem napetem položaju imeti stalno pred očmi: Naša pozicija nasproti Italiji je danes v tesni zvezi s stališčem, ki ga bo proti tej državi zavzela Velika Britanija. Spopad dveh Imperijalnih sil je vselej usoden tudi za narode, ki so v območju interesne sfere ene ali druge sile. Teoretično se za nas, ki smo v območju italijanske ekspanzije pojavljajo vsedanjem položaju tri možnosti: a) če bi iz boja z Veliko Britanijo za hegemonijo na sredozemlju izšla kot zmagovalka — Italija, potem je naša usoda zapечатena; b) v nasprotnem primeru bomo prešli pod jačji angleški vpliv, a naš položaj nasproti Italiji in njeni ekspanziji utegne biti rešen za nas ugodno; sila našega ravnotežja proti Italiji postane namesto Francije Velika Britanija; c) če se pa Anglija ne spusti z Italijo v boj, kar je verjetno, in se namesto tega odloči za pogajanja, utegnemo za ceno italijanskih koncesij Veliki Britaniji v sredozemlju postati žrtev Angleških koncesij Italiji v srednji Evropi in na Balkanu.

Danes še ne moremo z gotovostjo reči, kako se bodo ti dogodki dejansko razvijali. Zato sem se v tem delu omejil samo na teoretična izvajanja kot verjetnostne račune, ki jih moramo v sedanjem položaju upoštevati, toliko glede naših manjšin, kakor glede našega celokupnega

položaja. Spričo dveh močnih ekspanzijskih propagand proti nam ne smemo biti preveliki optimisti, ker se sicer utegnemo v svojih računih spet močno urezati...

Spričo močno okrepljene pozicije Italije pa zlasti ne pozabimo, da je Italija od svojega zedinjenja dalje žela proti nam same uspehe, in to navzlic zelo tehtnim in pravočasnim opominom, ki so prihajali v samo središče Slovenije, iz najbolj zapadnih kotičkov naše domovine pred davnimi sedemdesetimi leti. Naj nam bodo ti naši zaslužnjeni kraji, naj nam bodo ti pogumni naši predniki, ki so nas pravočasno svarili, poslednji memento!...

Toda nič bolj ugoden ni naš položaj nasproti Nemcem.

Na obe ti dve nevarnosti Vas opozoriti, to je je bil glavni namen tega mojega predavanja.

Nadejam se, da sem uspel prikazati Vam prav v tem okviru, da je problem naših odžaganih vej za mejami že od prvega začetka dalje vse prej, kot samo naš manjšinski problem. V nevarnosti je naš celokupni obstoj. Držati tudi ob tej zavesti roke križem, bi pomenilo — odločiti se za samomor, v vsem dosedanjem boju z dvema močnima sovražnikoma, ki že dolga desetletja prežita na nas, smo pozabili na svoje glavno orožje, na najizdatnejše orožje vsakega malega naroda, ki se hoče v mednarodni družbi uveljaviti, na — propagando v tujini.

Naj nas k temu delu bodri memento naših prednikov! Morda še ni zamujeno...

(Konec)

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

ROJAKI

Poslužujte se vedno
in povsod podjetij in
tvrdek, ki oglašujejo v
Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše
glasilo boste sigurno do-
bro in točno postreženi.

S tem koristite samim
sebi in listu obenem.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza negra

Dekliška Greda

Božić Lado:

IDRIJSKA ŽENA

(Odlomek iz "Naš idrijski kot". Po Istri)

Biti hoče predvsem zvesta žena, vzorna mati in pridna gospodinja. Skromno, toda snažno in okusno stanovanje je našim ženskam najlepše ogledalo in odsev notranjih vrednot. Imeti hoče prijeten dom, v katerega lahko povabi še tako visokega gospoda. Zato ni čudno, da je bil rudar vedno vedre volje in poln šegavosti, ko je po trudnem delu prišel med družino, kjer ga je čakala po skromno, a okusno prirejeni jedi prijetno vabljiva udobnost stanovanja. Ko je prišel državni podtajnik Alfieri l. 1930. v Idrijo, in je nepričakovano obiskal tri rudarske domove, je izjavil, da takih delavskih stanovanj še ni videl. Prikupno snažnost delavskih stanovanj je pač smatral za luksuz in je prav zato hotel znižati plačo. Pri tem ne smemo pozabiti, da je idrijska žena vneta čipkarica, ki je vselej znala z okusnimi vzorci in vstavki oplešati zunanje lice svojega doma. Prirojen tak

okus je že kar prešel v tekmovanje, katera bo s svojo opremo napravila na gosta čim lepši vtis.

Idrijska dekleta se niso oddajala drugam, najraje so bila in ostajala v Idriji, kjer so se večinoma poročile. Vedele so, da je najbolje doma in domač fant nad vse druge. Poleg tega je bila gotova služba in obstoj. Saj poje v narodni pesmi:

Bom knapa uzela,
bom zmeraj vesela,
moj knap je baron
jaz pa vlečem penzjon.

Naše žene po poroki niso držale križem rok, temveč so vodile z možmi pravo tiho tekmo za zaslužkom. Mož v rudniku, ženske doma, vsak je na svoj način, s kladivom in lopato, pa drobni prsti s klekljanjem, prizadeval biti drugemu vzor pridnosti.

Čipkarstvo je več kot sto let dajalo rudarskim ženam prav obilen zaslužek. Kdaj se je pojavilo v dolini, ni mogoče ugotoviti. Spočetka samo poučnega značaja, je pozneje postalo na

podlagi preudarka sredstvo, ki je močno dvignilo gnotno stanje rudarjeve družine, da se je lažje preživljala. Zato je bila rudarska družina po večini zmerom mnogoštevilna.

Ta domača in za slovenskega človeka tako značilna obrt, je lepo uspevala in idrijski vzorci so zasloveli po vsem svetu. Obrt se je spopolnila posebno po l. 1876., ko je bila ustanovljena čipkarska šola. Njen upliv je kmalu segel daleč v okolico do Vrhnike, Škofje Loke in Cerkna.

Čipke so prodajali po vseh državah. Pred vojno jih je avstrijska država sama prodajala. Med vojno je bilo čipkarstvo organizirano po osrednjih odprodajah, proti koncu vojne pa je popolnoma prenehalo. Po zasedbi je prodaja prišla v roke krošnjarjev, ki so brt do cela upropastili. Iz konkurenčnih razlogov niso mogli držati cen čipkam na oni višini kakor kartel. Poskusili so organizirati zadrugo, ki pa ni uspela. Danes konsum vedno bolj pada, strojni izdelek izpodriva ročnega, idrijske žene so prišle ob zaslužek, rudarske družine ob lepe dohodke.

Čipkarstvo se je kmalu pričelo širiti iz kotline do tja, kamor je segal sloves idrijske žene. Okoliški kmet in bajtar sta kmalu spoznala, da je ta obrt najlepše sredstvo, s katerim lahko že-

FEODORA

Povedali sta mu, da sta se skrivaj splazili iz bolnice z namenom, da odideta na ples. Kajti tudi oni sta hoteli imeti nekaj od sejma v Nižnjem Novgorodu.

Mlada deklica se je okoristila s tem, bila je sama in je pobegnila.

Toda tudi tega ni mogla izvršiti tako enostavno, sta mu zagotavljali bolničarki, ker so bila vrata od zunaj zaklenjena. Bolničarki sta namreč trdno vztrajali na tem in klicali pri tem vse svetnike na pomoč, da sta vrata od zunanje strani trdno zaklenili.

Jezno je Fanarin škripal z zobmi in stiskal pesti.

— Kaj pomagajo zaklenjena vrata, če manjkajo budne oči?! Ha, najrajši bi vaju obe raztrgal! obračunal! Grom in peklo!

Tedaj je Fanarin odhitel k primariju bolnice, postavil se je pred njega kakor kakšen blaznež.

— Poglejte, torej, gospod primarij, — zavpije Fanarin, — to imamo sedaj! To je lep red!

Toda car bo izvedel in — minister mora to izvedeti! Tudi vi boste izgubili svoje mesto. — Ona je pobegnila!

Primarij se je sprva prestrašil, ker mu je bil beg jetnice silno neprijeten, — v naslednjem trenutku pa ga je zadovoljno pogrelo pri srcu, kajti tudi on ni bil človek brez čuvstva, da je Fanarinu njegova žrtev pobegnila.

Da pa mu Fanarin ne more ravno posebno škodovati, to je primarij dobro vedel.

Kajti bil je priznan učenjak in vlada je bila zadovoljna da je hotel prevzeti upraviteljstvo bolnice Svetega Mihajla.

— Kaj hočete? — odvrne zdravnik in skomigne z rameni. — Tu ne more človek ničesar storiti!

Krivič bodo kaznovani, vi pa, gospod Fanarin, — Primarijev glas je pri tem nekoliko porogljivo zvenel, — dovolj okretni ste, da svojo jetnico zopet dobite.

— Nikdar več, — vzdahne Fanarin skoraj obupano, — kje naj bi jo sedaj iskal?

Morda se niti ne nahaja več v Nižnjem Novgorodu. V vsakem slučaju je pred menoj in jo bom le težko dohitel.

Medtem ko sta se primarij in Fanarin medsebojno prepirala, in je primarij Fanarinu popolnoma mirno dejal, naj stori kar ga je volja, da on ni zakrivil princesinega bega, kajti naposled bolnica

ni kakšna jetnišnica, — se odpro vrata in neki uradnik stopi v sobo ter zasepeče primariju neka besed v uho.

— Zopet sta tu, — odvrne primarij tiho in se Poberita se mi v pekel! S primarijem bom pa že obrne k Fanarinu. — Baš so mi javili, da sta gospoda, ki vsak dan povprašujeta po bolnišnem stanju, zopet tukaj.

Kaj naj bi jima sedaj rekli?

Ni mogoče, da bi jima povedali, da je bolnica sama pobegnila, kajti iz tega bi lahko takoj sklepal, da smo z bolnico tukaj slabo postopali!

— To je popolnoma enostavno, — odvrne Fanarin, — ko bosta prišla tista dva gospoda, jima recite, da je bolnica umrla.

— To je prekrasna misel, — spregovori zdravnik po kratkem premišljevanju, — na ta način se bomo najlažje izognili preiskovanju.

Zdravnik se je tedaj obrnil k uradniku in mu ukazal, naj pripelje oba gospoda.

Komaj pa je uradnik odšel iz sobe, vzklikne Fanarin:

Medtem, ko hoste govoril z gospodom, bi se jaz rad napravil nevidnega, ker imam dovolj vzrokov za to.

Bal se je namreč, da bi ga Delaré in Arhibald Foulton takoj spoznala, zato se je hotel izogniti vsakemu srečanju z njima.

— Stopite za to-le steno, — reče primarij in pokaže na špansko steno, ki se je dvigala pred kaminom, — tukaj vas ne bo nihče videl, razen tega pa boste slišali vse, kar bosta gospoda govorila!

Vendar vam odkrito priznavam! — je dejal še Fanarinu, — da so mi te lažnjive spletke, v katere sem sedaj zapleten, skrajno neprijetne, toda kaj hočem?

Če sem že dejal A, moram reči tudi B, na žalost pa ste me vi napeljali k temu-A-Ju.

Vrata se odpro, Arhibald Foulton in Delaré pa stopita v primarijevo sobo.

Malo prej smo dejali, da sta vsak dan, da, celo še večkrat na dan prihajala v bolnico in povpraševala Feodorinemu zdravju.

Z vedno naraščajočim strahom sta poslušala, kar so jima pripovedovali o Feodori.

Slabo je, slabo, zelo slabo, — so jima rekali. — Njeno stanje je zelo nevarno, zdravnik dvomi, da bi ozdravela.

Ko jima je uradnik sporočil, da želi sam primarij govoriti z njima, se je Foultonova duša napolnila s smrtnim strahom, stisnil je Delaréju roko na stopnicah in dejal:

— O prijatelj, jaz slutim, da bova dobila slabe vesti.

Anglež je zagledal primarijev žalostni obraz, s katerim jima je šel naproti in vedel je, koliko je odbilo.

— Gospod doktor, — spregovori Foulton ganjeno, — prišla sva, da bi slišala, kako je najin prijateljci!

O, gospod primarij, recite nama, da je še živa, kajti slutim, da — — —

— Da, tako je, odvrne primarij, — iz vsega srca bi želel, da bi vama mogel to žalost prihraniti.

Toda na žalost je moja dolžnost, da sorodnike o bolnikih, ki so preminuli v naši bolnici, na čim nežnejši način obvestim o strašnem dejstvu.

— Torej je resnica — ona — je mrtva?

— Da, mrtva, — odvrne primarij, tista lepa mlada dama je preminula.

Te besede so na Foultona tako delovale, da ga je moral Delaré podpreti.

Delaré se je spominjal, da je videl Foultona ob najrazličnejših prilikah, ko je bil v smrtni nevarnosti.

Toda angleški reporter je ostal vedno hladan, ohranil si je mir, ki ga občudujemo pri Angležih.

Komaj da je trenil z očesom, ko se mu je bilo treba lati za svoje lastno življenje, sedaj pa, ko je slišal, da je ugasnilo Feodorino življenje, se je skoraj zgrudil na tla.

Tudi sam Delaré je bil silno razburjen.

Tudi on je vzljubil Feodoro iz vsega srca, tako kakor more vzljubiti samo prijatelj svojo prijateljico.

— Mrtva je! — pregovori Arhibald Foulton, — o, kako plemenita luč je ugasnila!

Ona je mrtva, — komaj da to razumem!

Ne morem si je niti predstavljati na smrtni postelji, nje, ki sem jo še pred nekaterimi dnevi gledal prekipčevalo od zdravja!

— Da, dragi gospod, — reče primarij, — smrt nastopa naglo, pa tudi zdravniški znanosti so določene meje.

Tudi sam sem bil prepričan, da jo bom lahko rešil in zagotavljam vam, da sem uporabil vsa sredstva, da življenje, ki je bilo na poti, da ugasne — ohranim.

Toda nastopilo je zastrupljenje krvi.

Rana, ki smo jo sprva smatrali za neznatno, je povzročila zastrupljenje krvi, in — morda smo se lahko hvaležni nebesom, da je bolnišino življenje tako hitro ugasnilo, kajti sicer bi jo čakale neznosne bolečine.

ne preko zime vporabijo odmor poljskega dela. S čipkarstvom je prodiralo v okolico tudi družabno in sosesko življenje rudarskega mesta. Iz idrijske kotline se je čipkarstvo naglo razširilo tudi izven ožjega območja po vsej Poljanski dolini in v druga delavska središča bivše Kranjske. Rudar, ki je hodil iz dve do tri ure oddaljenih naselbin v okolici v rudnik, je bil neposreden posredovalec, da je čipkarstvo prešlo v okolico.

Kakor rudnik rudarjem, tako so čipke tudi ženskam prinesle lepo lastnost soseske, sledile so moškim in se zbirale od družine hišnih stanovalcev do soseske, zdaj pri eni zdaj pri drugi hiši, poleti na dvorišču in podičku, pozimi v kuhinji. Tako so hodile "v vas" navadno po kosilu z "bulo" pod pazduho, k znankam in prijateljicam v bližnja ali daljna predmestja. Prihodnji, ali že isti teden je bil obisk vrnjen. Tako so se ob narodni pesmi in kavi, ki je morala biti za malico ob polovici "sihta", vzpodbujale in tekmovala med seboj, katera bo do večera največ sčipkala in največ zaslužila. To vzpodbudno tekmovanje je prineslo lepe uspehe in bile so celo družine, katerih ženski člani so ob štirinajst dnevnem zaključku, ko so "od-

rezale čipke", in imele plačilo, prinesle domov mnogo večje zaslužke kakor moške iz rudnikov. Ta denar ni šel za žensko modo in nobleso, temveč v skupno družinsko blagajno. Zaradi tega v Idriji ni bilo bede, vsaka družina je bila lepo oblečena in tudi drugih sredstev je bilo dovolj za skromno in pošteno življenje. Poleg te važne materialne strani čipkarstva, moramo omeniti tudi njegov vzgojni in družabni pomen. Čipkarice so tvorile prave ženske krožke, v ka-

terih so razpravljale vsa dnevna vprašanja. Bili so to tudi pravi ženski zbori, ki so s petjem dvigali veselje in družabnost.

S pesmijo so privabile v družbo tudi moške. V medsebojnem družabnem razgovoru so se izcimile neštete šaljive prigodbice, ki so ustvarile, z žensko šegavo primesjo, bogate zaklade originalnih zamisli, rekov in zbadljivk, ki so pristno idrijske, še danes žive med mlajšim rodом.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Benoragije — Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINI**

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Foulton si je zakril obraz z rokama.

Ko pa so se njegove roke zopet povesele, se je zrcalil na njegovem obrazu tisti kameniti mir, ki je bil sicer njegovo svojstvo.

Na svetu so ljudje, ki se zdržnejo samo za trenutek, če jih postavimo pred nelazbežnost, potem pa mirno izpraznejo čašo, ki jim jo je namenila usoda, niti roka se jim ne strese več, ko prazno čašo odlože.

Arhibald Foulton je pripadal ljudem, ki so lastniki neomejene volje in moči.

— Torej mrtva, — je spregovoril zamolklo in vstal s stola, kamor je prej sedel.

— Kako ostudno je to urejeno, da morajo vsi ljudje plačati ta davek naravi, pa se tudi sam sprašujem, kakšen dar božji je to, da to življenje ne traja dolgo, da mora ugasniti ravno tedaj, ko se je razvilo v najkrasnejši cvet.

Feodora je umrla v lepoti, pa bo tudi lepa vedno živela v najinemu spominu.

Njeno sliko si bova vedno ohranila v najinih srcih, to slike pa ne bo nihče motil.

— Sedaj pa, gospod primarij, — se obrne Arhibald Foulton zdajci k primariju, — bodite tako ljubeznivi in naju odpeljite k truplu preminule. Vsaj še enkrat bi rada videla njen obraz, da bi opravila to žalostno slovo.

Za španako steno pred kaminom se je nekaj zganilo — to je bil Fanarin, ki se je vznemiril, ko je slišal željo angleškega poročevalca.

Bal se je da bo prišel primarij v zadrego, da ne bo znal Angležu odgovoriti.

Toda zdravnik se je že pravočasno pripravil na odgovor.

— Da, gospoda moja, toda prišla sta prepozno, odgovori primarij, — umrle ne moreta več videti!

— Ne moreva je več videti? — vpraša razburjeno Foulton. Zakaj ne, gospod doktor?

— Ker je že pokopana.

— Kako bi to bilo mogoče? Ona da je že pokopana? — Kedaj je umrla?

— Včeraj, med tretjo in četrto uro.

— Včeraj je umrla, danes pa je že pokopana?

Oprostite, gospod primarij, toda kolikor vem, vlada tudi v Rusiji običaj, da mora ostati mrtvec tri dni nepokopan, potem ga šele polože v grob.

Sveti Bog, ali je ugotovljeno, da je mrtva? Ali so se že znaki razpadanja pokazali na njenem telesu?

— Gospod, — odgovori primarij, zavedajoč se svoje avtoritete, — vi vendar ne boste nam zdravnikom predpisovali ali pa nam očitali, da smo ukazali živo pokopati?

Sicer pa vama lahko zagotovim, da so se pojavili na truplu vaše prijateljice tako vidni znaki razpadanja, da nisem niti za hip podvomil o njenem žalostnem koncu.

Drugače imate prav — navadno ostanejo mrlič med nami tri dni, pri nekaterih slučajih pa je treba hiteti s pogrebom.

Ne ozirajte se tudi na to, da se je epidemija kolere pojavila zopet v Nižnjem Novgorodu, — ko pa se ta pojavi, moramo mrlič ne navadno hitro pokopavati, — sč telo tistih, ki so umrli na zastrupljenju krvi, izredno hitro razkraja.

Bili smo torej prisiljeni, da jo še isti večer pokopljemo.

Uboga Feodora, — spregovoril Arhibald Foulton z drhtečim glasom, — in tako ti ne moreva niti izkazati zadnje časti, daleč od tvoje domovine so te pokopali in nihče izmed njih, ki so te ljubili, ni mogel spremiti tvojega trupla na zadnji poti.

Toda gospod primarij nama ne bo zatajil mesta, kjer je nesrečnica pokopana.

Razumeli boste, da bi rada okrasila njen grob s cvetjem, — pa tudi nadgrobni spomenik naj ima.

— Vsekakor, gospoda, — odgovori primarij, — vajino prošnjo smatram za popolnoma upravičeno, storil bom, kar želite. Samo v tem trenutku mi ni mogoče, da bi vama med velikim številom grobov označil grob, v katerem je pokopana nesrečnica.

Toda če bi bila tako prijazna, da bi nočoj zopet prišla, — dotlej bom namreč pogledal v pisarni.

Arhibald Foulton bi bil sicer odšel najrajši takoj na Feodorin grob, toda uvidel je, da ne sme silno zaposlenega zdravnika dalje motiti, če mu je bilo po volji ali ne, moral se je zadovoljiti s tem, da bo šele zvečer zvedel za prostor, kjer je bila pokopana Feodora.

S pristrano kretnjo jima je ponudil primarij roko.

— Gospod primarij, sprejmite najino najiskrenejšo zahvalo za ves trud, ki ste ga imeli s pokojnico. Na žalost je bil ves trud zaman, toda to nikakor ne more zmanjšati vaše zasluge.

Dovolite, da smeva zvečer še enkrat priti, da izveva za mesto, kjer se nahaja grob, ker bi istega rada okrasila in odredila, da ta grob ne bo nikdar zapuščen.

Tedaj pa bova zapustila Nižnji Novgorod, ker tukaj nimava nobenega opravka več.

Oba gospoda sta se priklonila in odšla iz sobe. Komaj pa so se vrata za njima zaprla, ko se je Fanarin priplazil iz svojega skrivališča.

— To ste dobro izpeljali, gospod primarij, — je vzkliknil rdečelasec in se zasmeljal, — Ha, ha, ha,

na ta način sva se najlepše izvlekla iz zadrege.

Kaj pa boste sedaj storili? Saj morate ta dva človeka odpeljati h kakšnem grobu?!

Seveda, to moram storiti, — nadaljuje primarij, — in res mi je žal, da sem k temu prisiljen.

Sicer pa, če bosta nočoj prišla, jima bom pokazal katerega izmed najnovejših grobov, onadva pa bosta stala na katerem tujem grobu in molila za svojo prijateljico.

— To ne bo škodovalo mrtvem, ki bo počival v njem, še manj pa njima samima, na pokopališču bosta dobila kvečjemu kakšen nabod, — se porogljivo zasmije Fanarin. — Sicer pa, gospod doktor, kje pokopavajo bolnike, ki pomro v bolnici?

— Na pokopališču, ki leži nasproti bolnice, — odvrne primarij.

— Hu, tedaj se ne bi rad niti za trenutek mudil na tem pokopališču, — nadaljuje Fanarin in pogleda zdravnika, — kajti če je resnica, kar pripovedujejo po mestu — — —

— Kaj govore v mestu? — vpraša hitro primarij. — Napram meni vam ni treba ničesar tajiti!

— Pripovedujejo, da vsak dan odnesejo okrog štirideset oseb iz bolnice Svetega Mihajla na to pokopališče in sicer samo tistih, ki pomro na kolero.

Primarijev obraz se zmračil. Molčal je.

— Ah, vidim, da te vesti niso izmišljene! — vzklikne Fanarin. — Sicer pa, kaj morete vi zato, vi niste priklicali kolere v Nižnji Novgorod, radi tega tudi ne morete preprečiti, da bi se bolezen širila, bolezen zahteva svoje žrtve.

Ne, na tem pokopališču tam preko, — reče Fanarin, stopi k oknu in pogleda čez zid, za katerim so se vrstili sami leseni revni križi, — ne more biti sedaj ravno najbolj prijetno.

Trdijo, da so mrlič še tedaj nevarni radi okužitve, ko so že enkrat v zemlji — kadar pa jih z negašenim vapnom potrosijo, takrat se strašna bolezen, kolere, uniči.

Primarij stopi k Fanarinu in mu položi roke na rame.

— Dragi prijatelj, — mu je dejal, — jaz uporabljam boljše sredstvo, da obranim žive pred mrtvimi in da okužujoče izparivanje mrtvih onemogočim.

— Boljše sredstvo, v čem pa obstoja, — vpraša Fanarin.

— Dovolite, — odvrne primarij in se samozvestno nasmehne, — to je pač moja tajna.

O tem sem dolžan molčati.

Sedaj pa, gospod Fanarin, vas moram prositi, da me zapustite, ker imam važne službene dolžnosti.

(Nadaljevanje)

DOPISOVANJE

BLIŽAMO SE CILJU

Z velikim zadoščenjem čitam v zadnji številki Slov. Tednika, da se je vendar enkrat začela uresničevati nadvse vroča želja S.P.D., katerega člani in članice so začeli z podpisovanjem delnic za ustanovo svojega lastnega doma.

Kdaj bi se že to lahko zgodilo! — Toda Slovenci smo pač Slovenci in kot taki vsako reč včincamo in odnašamo prav po vzgledu Društva Narodov v Ženevi, kjer vsako reč toliko časa razpravljajo, da končno sami pozabijo kaj so sploh razpravljali.

Dobro se spominjam, da je leta 1932 takratni tajni društva, sedanji urednik, precej agitiral za nakup zemljišča potom delnic, ki bi jih podpisali člani in nimanjkalo fantov in deklet, ki bi radi in lahko dali za začetek po najmanj 100 pesov.

Prišle so pa vmes druge reči in ovire, med katerimi je bilo tudi obsedno stanje v državi in naša društva so po zaslugi nekaterih "priateljcev" prav občutno trpela, toliko moralno kot materialno. Članstvo se je balo policijskih podpisani člani in ni manjkalo fantov in kala ogibalo. Ostalo je le še nekaj hrabrih in neustrašenih članov in članic, pevcev in igralcev, ki so se morali v privatni hiši nekega rojaka pripravljati na bližnjo prireditev.

Skoro istočasno je društvo prevzelo na svoje rame največji križ Slovenski Tednik in z njim tudi njegov dolg.

Vse to in kmalu za tem še splošna velika kriza in brezposelnost naših rojakov je dokaj porazno vplivalo na udejstvitev lepe in nadvse koristne in potrebne ideje takratnega tajnika in sploh odbora.

Rojaki člani so se začeli redčiti in odhajati iz mesta za kruhom daleč v notranjost države; drugi spet v stari kraj in tako je bilo skoro nemogoče priti do kaj konkretnega.

Kmalu za tem se je začela snovati rajna Podporna Jednota, radi katere mimogrede rečeno je bilo mnogo čitateljev prikrajšanih na čitavi radi dolgega objavljanja pravil. Ne rečem, da je bilo to kaj slabega, toda takratni oz. specialni odbor je presneto malo računal na takajšnje razmere naših Slovencev nahajajočih se širom Argentini in na njih smisel za tako ustanovo kot se je predvidevala Jednota, sicer bi se tistega snovanja sploh ne lotil. Predpisati pravila iz male knjižice je kaj lahko, ampak stvar uresničiti in v tir spraviti je kaj drugega. To je žal odbor končno sprevidel ko je opazil, da ni razen malenkostnih izjem nikakega odmeva in je pravila spravil v arhiv z očitno opazko "v miru počivaj".

Na račun je malo po tem prišlo društveno geslo "V slogi je moč" in tako so se začela ona dolga razpravljanja o zvezi in združitvi z drugim društvom kar pa je dalo ponoven žalosten dokaz, da do tega ni mogoče priti. Zveza je lepo v miru zaspala in združitve z drugim društvom ravno radi nakupa lastnega doma, ki ga je naše društvo zahtevalo.

Ker je torej vse prizadevanje za kako združitve nemogoče ali ni boljše, da pridemo do zaključka, da je pač potrebno, da je tako kot je? Če imamo v Bs. Airesu tri ali štiri društva prijaznimo se pač z mislijo, da so potrebna,

sicer bi se lahko združili ali bi pa bilo samo Fenix:

Nič ne stri če ima, oziroma hoče imeti vsako društvo svoj lasten dom. Temboljše za nas samih, saj bodo itak vsi premajhni v slučaju potrebe. Res je če ni mogoče ni, in je torej zastoj z glavo v zid tolči, ker ga ne bomo mogli prodreti in tudi naših društev nikoli združiti.

Glavno in najbolj razveseljivo dejstvo je to, da so člani in članice SPD. L., že res začeli aktivno delati in so novemu domu, pa čeprav samo baraki, takorekoč že postavili temelj z vpisanimi delnicami. Trda ledina, ki je bila res skoro pretrda se je že začela rušiti in upajmo, da bo v doglednem času preořana in bo začela roditi sad. Sad na katerega homo v resnici lahko ponosni vsi Slovenci v Argentini in v starem kraju, posebno pa Primorci katerim nadaljevali društveno delovanje, ki so ga bili tako zelo vajeni in jim ga je kruti fařizem preprečil.

Vsa čast in priznanje vrlim članom in članicam prosvetnega društva in posebej še odboru. Ostalim rojakom po Bs. Airesu in širom cele Argentini je pa priporočanje posnemanja vpisanih delnic. Denar, ki ga boste naložili kot delničarji bo tako gotov kakor na vsakem bančnem zavodu; naložen pa bo samo s to razliko, da če ga naložite za Slovenski dom, bo v čast nam vsem in morda Vam samim v pomoč v času sile in morebitne potrebe.

Mackenna, 24. junija 1936.

Mirko Peljhan

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah
Odrpoto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

operacije in bolečin.

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, rařirjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GELO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez ženske bolezni: maternica, jajnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

O VERI

Ne samo dolžnost, temveč tudi nekaka duševna potreba je za vsakega človeka, ki hoče služiti svoji sveti naravni misiji, in česa doprinese v obči blagor človeštva, govoriti vedno in povsod le to, o čemer je prepričan, da je resnica, četudi je to mnogokart združeno z velikimi žrtvami, ker veliko, žal preveliko je sovražnikov in izkoriščevalcev ljudske nevednosti, ki zastavljajo vse sile, da zabranijo pot svobodnemu, da ne govorimo gospodarskemu in kulturnemu razvoju človeštva, da si tako ohranijo privilegirana mesta v človeški družbi.

Ker že hoče biti torej Slovenski tednik med nami jako demokratično glasilo vseh dobrohotnih, vstrajam pri svojem v kljub temu, da sem že dostikrat padel v nemilost pri gospodu uredniku, in povem moje mnenje, pa naj bo tako ali tako, o različnih problemih človeške družbe, ker sem zase trdno prepričan, da le dobro hočem, kakor vsak drugi, ki trdi svoje.

Predvsem naj gre na tem mestu moje mnenje o člankih ki so izšli v tem listu. O veri in cerkvenem vestniku z ozirom na S. T., medtem ko bi podpisal z obema rokama članek tov. Mirba "Cerkveni vestnik, vera in Slov. ted.", moram pa odločno kritizirati plitve in napačne koncepte Slovenske služkinje v njenem članku "Moje mnenje o veri" v katerem kot vsak drug produkt krščanske vzgoje značilne polpretekle dobe, jadikuje o božjem bistvu in ker je slučajno Slovenska služkinja Primorka, od italijanskega režima direktno prizadeta, se je drznila napisati, da tam v Rimu sedi hudič Mussolini, dočim ves ostali katoliški svet smatra tega hudiča za edinega rešitelja in branitelja krščanske civilizacije. Nič pretirano in resnico bi povedala, da tam v Rimu sedi poleg črnega Mussolinija domišljajoči se božji namestnik, posredovalec med nebom in zemljo, ki sporazumno jahata ubogo nazadnjaško maso in si delita svoj plen.

Vera katerakoli (vse so zveličavne) je največje duhovno suženjstvo vseh dob, kronična napaka na kateri trpi človeštvo. Materialistično tolmačenje verske dialektike sloni v tem, da človek ustvarja vero in vera človeka, je neka avtomatična zavest avtopodločnosti, ki ima obstoj v nekem hrepenenju po popolnosti človeka, v dozdevni odvisnosti o dražljivih bogov v misteriju smrti. Vera je nevšečnosti in obup človeka nad samim seboj nad lastno popolnostjo in srečo na zemlji, je njegova prava zahteva po sreči, a je le fantastično vresničenje njegove popolnosti in sreče. Čas pa bi že bil, da se razbije oklope duhovne sužnosti, da se raztrgajo verige domišljije, da se človek enkrat za vselej sprijazni z realnostjo na zemlji, da se začne on sukati okrog vere in ne vera okrog njega, kot je doslej. Kako bo kedaj raj na zemlji, ko pa ljudje ne verujejo vanj.

Mislimo si tako versko zabubano dušo, ponižno podložno, vse napravi iz ljubezni do svojega Boga, pa četudi ga tepe usoda in izkorišča kapital, on voljno prenaša in upa in moli, da jim Bog razsvetli pamet. Koncem koncev pa se v upanju žene na bojnem polju, ali pa pod kakim mostom konča. In v resnici, kar daje človeku vera, je veliko upanje, ki je prazno in

vošlo odmeva ob realnosti življenja.

Vera je bila izvrstno sredstvo za krotenje divjakov, in je tudi samo za divjake, ker pri današnji stopnji kulture v resnici ni mogoče verjeti, nego je samo orodje duhovnim zavajalcem, za otroke in — bedake; pravim bedake, ker vera je največja sovražnica vede, ki hoče dokazov in ne mistike in nekako podcenjevanje ljudi z visoko inteligenco, ki z ostrino svojega duha razkrinkava verske laži, saj pravi evangelijski odstavek: Blagor ubogim na duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo. Iz tega razvidimo da imajo prednost zveličanja samo bedaki.

In ti verski obredi pompozni, ali niso za pametnega človeka naravnost otročji, da ne rečem smešni. Na mesto kulture so dali človeku vero, ker so videli v vernem ljudstvu ponižne skromne in zveste državljane (Masaryk) in boljši izkoriščevalni material ter orodje za svoje osvojevalne namene. Ljudje so verni, niso pa kulturni, kar se jasno vidi v podeželskem ljudstvu, kjer je vera ohranila monopol mišljenja in še posebno naš Slovenski narod, ki je ves prežet od krščanske civilizacije, kot piše Janez Hladnik. Ako pa čitate kak starokrajski list, se prepričate iz štirih strani o dobrotah krščanske civilizacije. Zelo, zelo dvomim, če je pijančevanje in zločini znak kulturne višine naroda.

Prav nič mi ne dela slabe krvi "Cerkveni vestnik", katerega smatram za slučajno nezgodo, ki prej ali slej premine tako kot med nami tako po vsem svetu. Rusija, Španija, Francija, Belgija in Mehika so nam jasna priča njenega neslavnega propadanja. Minula je doba največjega mračnjastva, ki se ga bodo spominjali zameci in samo razvaline templjev bodo nema priča o njenem kraljestvu na zemlji. Nova generacija se bo morala vклонiti novi veri, veri v resnico, veri v pravico in človeško dostojanstvo na zemlji.

Sovražim vero in njene predstavnike, kot take, ker hote ali ne hote uničujejo že v zorni mladosti človeku vsa njegova plemenita čustva svobodnega mišljenja, zatemnijo obzorje, uklenejo mu voljo, pohabijo razum in življenje. O da bo mogel vse ljudi zavrniti od verskih zmot, in jim pokazati zemske sreče pot. Zadovoljen bi umrl.

OB PRILIKI SLOMŠKOVEGA PRAZNIKA

Ko se je Anton Martin Slomšek l. 1859 poslavljaj v Šent Andražu, je zaključil svoje slovo z besedami: "Pozabite na mene, toda na moje nauke ne pozabite nikdar".

Pa bi bili nevredni svojega slovenskega naroda, če bi pozabili tega moža, ki je bil na prvem mestu med zidarji slovenske kulturne stavbe, ki je utisnil svojega duha našemu narodu za celo stoletje, ki je bil našemu narodu duhovnik, učitelj za časne potrebe in večne resnice, ki je bil pesnik in govornik, ki je bil borec za slovenske pravice, ki je za slovenski narod delal in živel in trpel.

V kmečki hiši se je rodil l. 1800 na Slomu v Ponikvi na Štajerskem. Že v materinem naročju je pokazal izredno nadarjenost, ob prelepem nauku in zgledu, ki ga je dobil v prvih letih doma, sredi prelepe narave je živel svoja nedolžna leta in rasel v vseh čednostih: v ponižnosti, nedolžnosti, ljubezniji do doma in do naroda in do Boga.

Po zgodnji materni smrti je nadaljeval svoje šole in vstopil pozneje v bogoslovje. Že v svojih dijaških letih se je boril za slovenske pravice, v Celju, ki je bilo tedaj najhujše nemčursko mesto. Kot bogoslovec je sam upeljal slovenske jezikovne tečaje v katerih je navduševal svoje tovariše za ljubezen do slovenskega jezika. Okrog njega se je vstvaril cel literarni krog, je zrastle ona generacije slovenskih duhovnikov, ki so se potem borili za slovenske pravice.

Kot kaplan je dal svojemu narodu prelepih pesmic, ki jih še danes pojo. "Preljubno veselje, oj kje si doma...", "En hribček bom kupil", "Glejte že, solnce zahaja...". Bil je dober prijatelj in eno leto celo sošolec Prešernov.

Neprecenljive so njegove zasluge za narod v šoli in v knjigi. Njegovi spisi so našli pot v sleherno slovensko hišo, njegovi nauki so vzgojili slovenski narod vse do novega časa. Iz njegove šole so vzrastli naši očetje in matere, ki so nas vzgajali s strogostjo a z ljubeznijo.

Slomškova zasluga je tudi, da se je ohranil slovenstvu naš narod ob Dravi, ker je nasproti ponemčevanju s silnimi žrtvami postavil, jez s tem, da je sedež škofije prenesel iz Šent Andraža v Maribor in tako osnoval za Slovence slo-

vensko škofijo. Tako je ustavil ponemčevalni val in je po njegovi zaslugi Maribor danes slovensko mesto.

Velik je bil Slomšek kot narodni delavec, a še večji je bil kot duhovnik božji. Saj za tem je vse njegovo delo šlo. Svoj narod je ljubil po zapovedi ljubezni, ljubil ga je zato, ker je bil preziran in zaničevan. Bil mu je pa neumoren učitelj na potu k večni sreči. Njegove "Drobtinice" so zakladnica prelepih nauk in božje modrosti, ki bi tudi nas tukaj v tej deželi osrečevala, če bi se je držali. Njegove pridige so bile pa cele umetnine v jezikovnem in vsebinskem pogledu in so hiteli ljudje ure in ure daleč da bi slišali njegovo besedo.

Njegovo življenje je bilo življenje svetnikovo in je Bog že z nekaterimi čudeži, kot poročajo, njegovo svetost izpričal. Želja vseh Slovencev pa je, da bi v njem dobili tudi svojega priprošnjika pri Bogu. Umrl je 24 sept. 1862.

Prav s to željo se te dni zbirajo vsi Slovenci na grobu tega največjega Slovenca in tudi mi se hočemo v duhu njim pridružiti.

Hladnik Janez.

Cerkveni vestnik

V Mariboru se vrše Slomškovi dnevi od 21 do 29 jun. Gotovo se bo zbralo čez sto tisoč Slovencev te dni ob njegovem grobu, da izreko prošnjo vsega naroda, naj bi nam Bog poveljal med svetnike tega najodličnejšega sinu našega naroda. Tudi mi bomo njegovemu spominu posvetili 28 junij. Pridite torej v velikem številu k službi božji. Maša ob 10 h na Avenida del Campo. Večernice pa na Avellanedi pop. ob 4 h. Ob tej priliki bomo tudi blagoslovili novo kapelo, v kateri se bo na Avellanedi naša služba božja vršila. Proslavo Slomškovega praznika in blagoslov kapele naj bo kar najslavesnejši. To slovesnost bodo poveljale tudi zastave.

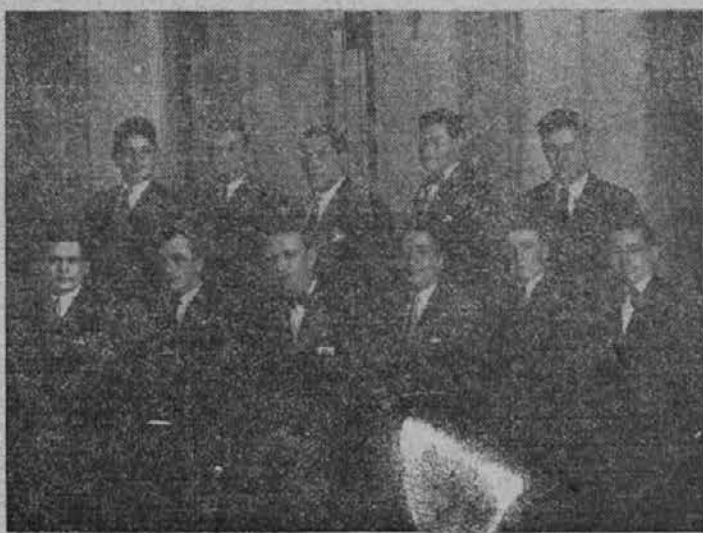
Na praznik sv. Petra in Pavla ne bo slovenske službe božje.

Naj bo pa zato kar najlepša vdeležba na Cirilovo nedeljo 5. jul. Ta dan bo obojna služba božja na Av. Del Campo.

20 jun. sta se poročila v cerkvi vseh Svetih na Čakariti Justina Jeram in Anton Podlogar.

Hladnik Janez.

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebno cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Krojačnica

MOZETIČ

Cenjenim rojakom sporočam, da sem dobil ZIMSKE vzorce, za obleke in površnike. Delo prvovrstno, cene smerne, blago trpežno

Se priporoča

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025 (PATERNAL)

BUENOS AIRES

PRIMORSKE VESTI

Rakek, 21. maja 1936. — Vso loško dolino je v pondeljek t. j. 18. maja zjutraj, pretresla žalostna vest, da sta bila na italijanski strani, ne daleč od meje zadeta od pušk italijanskih obmejnih oblasti dva mladeniča iz loške doline. Fanta, ki sta se vrčala domov, sta bila oddaljena od meje še kakih 500 m, na kraju, ki se imenuje Vlački, ko so ju iz zasede obsule italijanske svinčenke. Na mestu je obležal Grilj Janez, star 32 let doma iz Gornjega Jezera št. 10 pri Ložu, med tem ko je drugi, in sicer 19 letni Perušek France iz Podcerkve št. 26 pri Starem trgu dobil kroglo v trebuh, a se je kljub temu srečno privlekel do meje in čez. Vendar je dva dni kasneje na kirurški oddelku ljubljanske bolnice podlegel težki rani. Očividno so ju finančni stražniki čakali v zasedi in ko so ju imeli čisto blizu, so ju napadli tako, da so bili že vnaprej sigurni za uspeh svojega dejanja. Janez Grilj je imel pri sebi baje tudi večji znesek denarja.

KOMEMORACIJA ZA PADLIM BATIČEM V POSTOJNI

Postojna, 24. maja 1934. — Šele iz časopisja o komemoracijah izvemo koliko in kdo od naših fantov je šel v Afriko. V Postojni se je tak pred kratkim vršila komemoracija za Andrejem Batičem, ki je bil rojen leta 1908, in je umrl v Desiju radi bolezni. Pravijo, da je šel pred tremi meseci z navdušenjem v Afriko in umrl baš ob uri, ko je svet slišal o padcu Adis Abebe. S Postojne je šlo vsega skupaj 40 fantov, od tega 22 "prostovoljno".

DROBNE VESTI IZ NAŠE DEŽELE

— Ker je lovil divjačino brez dovoljenja, je bil na Kalvariji aretiran in zaprt 33 letni Peter Bregant.

— V fašistični bojni organizaciji v Sežani so se izvršile neke spremembe. V direktorij sta prišla mesto fašistov Maria Novaka (!) in Josipa Emilija dva druga, in sicer Roberto Kattaneo in Antonio Gerbelli (!).

— Pri nabiranju starega železa na Kalvariji je razneslo in ubilo 30-letnega Jakoba Križaja. Granata ki jo je hotel odpreti, ga je popolnoma razmesarila.

— Radi tajne žganjekuhe je bil v Krminu aretiran 50-letni Franc Bevič. Toda pri hišni preiskavi se mu je posrečilo skočiti skozi okno in v samem spodnjem oblačilu uiti.

— Pri hišni preiskavi so našli pri Francu Mozetiču, starem 87 let, bivajočem v Renčah, razne eksplozive, ki jih je nabral v okolici in ki so ostale iz svetovne vojne. Imenovani je bil javljen državnim oblastem. Radi istega je bil naznanjen 60-letni Ivan Mokrin iz Lokavice pri Kanalu.

— Na Reki sta bili zgrajeni dve torpedovki po 150 ton in sicer "Sirio" ter "Perseo". Obe dosežeta hitrost po 33 milj na uro.

— Iz razlogov javne varnosti je bil lani v avgustu zaprt Franc Cenčič iz Borjane pri Kobaridu. V zaporih pa se mu je posrečilo izriniti ugodno priliko, ko je moral nekaj nesti na podstrešje, ter je zbežal in ga niso več ujeli. Sodišče ga je v odsotnosti obsodilo na 4 mesece in 15 dni zapore.

ITALIJANSKE OBMEJNE STRAŽE POVZROČAJO ŠKODO JUGOSLOVANSKIM DRŽAVLJANOM

Kranjska gora, maja 1936. — V bližini meje je na italijanski strani pogorel dne 9. t. m. senik, last dvovlastnice Helene Cuzmar, doma iz Rateč. Odgovornost za ta požar je padla na italijanske finančne stražnike, ki so se stalno zatekali v njega in v njem tudi navadno spali med svojo službo, to pa zaradi tega, ker je bil senik v neposredni bližini meje. Možno je celo da je bil senik namenoma zažgan.

PSI ITALIJANSKIH OBMEJNIH STRAŽ DELAJO ŠKODO

Kranjska gora, maja 1936. — V obmejnem pasu Rateče—Planica imajo obmejni karabinerji psa, ki dela našim dvovlastnikom veliko škodo: razstrgal jim je 5 jagnjet in 1 ovco. Za 3 glave so Italijani plačali odškodnino v znesku 45 lir, a o ostali škodi nočejo ničesar slišati. Isti pes pa napravlja škodo tudi med divjačino, kajti pred kratkim ga je nekdo zalotil ravno, ko je raztrgal mlado srno. Ker zahaja tudi na našo stran, je brez dvoma, da dela v naših loviščih veliko škodo. Potrebno bi bilo, da se pristojne oblasti zanimajo za stvar, privatniki se itak ne smejo vtikati v take zadeve zlasti sedaj, ko je vsa obmejna armada postala ponosna in ošabna vsled zmage v Abesiniji.

ČIM DALJE HUJŠI PRITISK NA NAŠE LJUDSTVO

Fašistične srajce povsod

Podbrdo, maja 1936. — Dan vstopa Italije v svetovno vojno so uvrstili med italijanske narodne, ali bolje rečeno fašistične praznike. In vsako leto na 24. maja prirejajo fašisti obsežne in pompozne proslave, to se pravi, da proslavljajo vstop v vojno, zaradi katere so si pozneje krivično prilastili vso Julijsko Krajino in Južno Tirolsko. Teh proslav se je navadno udeleževalo vojaštvo in tu pa tam kakšna fašistična organizacija poleg uradnih predstavnikov. Pozneje so se morali udeleževati teh kot tudi drugih takih proslav organizirani oddelki fašističnih mladinskih organizacij, letos pa so pridružili tem še izvenšolska dekleta, ki so nastopila uniformirana pri tej paradi. Z vso naglico so si morale nabaviti obleke za to priliko. Za

revnejše je preskrbel "dopolavoro". Paradam je prisostvovala tudi šoloobvezna mladina iz eelega podbrškega okraja in iz Porezna in Huda južne. Brala se je maša v Podbrdu na prostem pred kolodvorom. Fašistični duhovnik se je z molitvami zahvalil Bogu, ki je blagoslovil orožje, da je izvojevalo zmago v Abesiniji. Prosil je Boga, naj tudi v bodoče blagoslovlja delo fašizma. Domače prebivalstvo je, razven onih, ki so bili primorani, to službo božjo ignoriralo. Jasno mora biti vsakomur, da si Italijani s temi pompozni cerimonijami ob obletnicah, ki spominjajo naše ljudstvo na zgubljeno prostost in pravice, kopljejo samo še večje sovraštvo in mržnjo. S takimi prireditvami izzivajo naše ljudstvo v časih, ko vlada po naših vaseh beda in lakota. Popolnoma brezobzirni so se pokazali tudi ob tej priliki s tem, da so po končani maši, po paradi in raznih visokih patriotskih govorih povabili vse udeležence na skupno kosilo po tukajšnjih gostilnah. Sredstva za to kosilo pa so nabirali že celi teden preje po naših hišah in vsak je moral nekaj prispevati. Za vse veljajo sankeje, ob takih prilikah pa ne poznajo prav nobenih zaprek. Vsa ta proslava se je seveda zaključila s plesom v Groharjevem salonu, katerega se je moralo udeležiti vse od 12 leta starosti. Tako smo imeli priliko, da smo videli v pozni nočni uri plesati 12-letno deklico s 50-letnim fašistom. Naj se mari tudi to prišteva zaslugam 2000-letne rimske kulture!

SPET NOVA KONFINACIJA

Jože Brence je dobil tri leta

Gorica. — Od goriške konfinacijske komisije je bil obsojen na tri leta konfinacije Jože Brence iz Vrsnika pri Ledinah nad Idrijo. Bil je ob neki priliki aretiran zaradi suma, da je nosil čez mejo v Jugoslavijo pisma. Ker mu niso mogle italijanske policijske oblasti ničesar dokazati, so ga izročile goriški konfinacijski komisiji, ki ga je po kratkem procesu obsodila na tri leta konfinacije. Vrsnik je majhna vasica, ki stoji na italijanski strani med Idrijo in Žirni tik ob meji, in so njeni prebivalci strogo nadzirani od italijanskih obmejnih straž.

RESTAVRANT - BAR

nudi vse ugodnosti našim rojakom
Kegljišče. — Vsako nedeljo ples.
Slovenski orkester "Valenko"
Za obilen obisk se priporoča

Štefan Celec

M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dipl. v Progi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. —

Postrežba prvovrstna.

Entre Ríos 621

U T. 38 Mayo 8182

Dr. J. HANN

ŽENSKÉ BOLEZNI — MATERNICA — JAJČNIK — PREZGODNJA ALI
ZAKASNJENA PERIODA — BELI TOK — NOTRANJE BOLEZNI ŽELO-
DEC IN DROBOVJE — GONOREJA, MEHUR, OBISTI
ULTRAVIOLETNI ŽARKI

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

SPREJEMA OD 3—8 ZVEER — NIZKE CENE — PLAČEVANJE NA OBROKE.

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

PO NEDOLŽNEM DVA MESECA V PRE- ISKOVALNIH ZAPORIH

Dva jugoslovanska državljana osumljena tiho-
tapstva, a vsled pomanjkanja dokazov
poslana domov

Logatec, maja. — Kot poročajo iz Hotedr-
šice, sta se iz goriških preiskovalnih zaporov
vrnila domov Frane Petrovčič in Ivan Šemu-
nov, oba doma iz Hotedršice. Italijanske ob-
mejne straže so ju osumile, da sta nameraval
vtihotapiti v Italijo par konj. Na podlagi te-
ga suma sta bila aretirana in odvedena v Go-
rico, kjer sta prišla po dveh mesecih preisko-
valnega zapora pred obravnavo. Italijanske
preiskovalne oblasti so zahtevale od njiju po-
leg drugega tudi, da povesta, pri katerih dru-
štvih sta včlanjena in kje vse sodelujeta. Za-
govarjal ju je advokat dr. Testa iz Trsta. Ker
jima niso mogli ničesar dokazati, kljub obsež-
nemu obtoževalnemu materialu in ker so ugo-
tovili, da sta bila res samo žrtvi suma, sta bila
popolnoma oproščena in poslana domov.

KLINIK ZA VSE BOLEZNI VSE VENERIČNE BOLEZNI SO OZDRAVLJIVE

z novim načinom, s prenovljeno opremo naše kli-
nike, in zdravljenje pod nadzorstvom poznane-
ga zdravnika specialista Dr. A. IZAGUERRE.

A. T. Blenoragija od enega dne, ozdravljena v
48 urah.

N. B. Blenoragija trda, brez komplikacij, oz-
dravljiva v 6 tednih.

K. L. Blenoragija z bulami, ozdravljiva brez
operacije. Bule se igubije v 5 dneh.

N. K. Mehurni katar, ozdravljiv v 10 dneh.

A. U. Orkitis podvojene, ozdravljive v 12 dneh.

B. N. Kronična prostatitis, ozdravljiva v 5
tednih.

J. G. Odvodnica mehurja, prostatitis, kronični
katar mehurja, zdravljenje na različnih
klinikah in bolnišnicah po tri leta, se je
pri nas ozdravilo v 4 mesecih.

Zdravimo venerične bolezni z vsemi pripo-
močki, ki so poznani in bili odkriti zadnje čase
v Evropi in Ameriki.

GOSPE sprejemamo v posebnih konsultorjih,
ki ima poseben vhod, Dra. Matilde Krasting, di-
plomirana v Parizu in Buenos Airesu.

ZDRAVNIŠKA TAJNOST ZAJAMČENA:

Naš zavod je obiskovan od mnogih bolnikov s
starimi boleznimi, nervoznost, itd. in je zelo
lahko — vsaka bolezen ima eno — držati zdrav-
niško tajnost.

Imamo zdravnike specializirane za vse bolezni.

Žarki X. Laboratorji. Zdravniška elektrika.
Za bolnike iz dežele imamo posebne rezervirane
sobe, za ženske in za moške, s posteljami od
nega pesa naprej na dan.

Dajamo nasvete po pošti v notranjost dežele.
Zdravniški pregled od kakoršne koli bolezni \$ 3.00
odprto: od 9—12 in od 15—21. Ob praznikih in
nedeljah od 9 do 12 ure.

GOVORIMO SLOVENSKI

SUIPACHA 28

ISKRE

Ženska matematika

"Koliko ste stari?" vpraša sodnik pričo.

"54".

"Pa vi, gospa?" se obrne k njegovi ženi.

"Polovico sem mlajša od svojega moža."

"Kako, prosim?"

"Moj mož je dvakrat starejši od mene".

"Vašemu možu je 54 let, torej imate vi 27 let,
ne?"

"Tako nekako."

"Natanko 27? Kdaj ste se pa rodili?"

"To je lahko izračunati. Ko sem se poročila,
mi je bilo 20 let, moj mož je imel pa takrat dva-
krat toliko, torej 40 let. Zdaj je mojemu možu
54 let; ker je dvakrat starejši od mene, moram
biti torej stara 27 let."

Nesporazum

"Gospod natakar, naprej mi prinesite smot-
ko. Neko damo čakam."

"Kakšno prosim? Debelo, srednjo ali drob-
no?"

"Kaj vam to mar!"

INSTITUTO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—

Nov način in različne vrste stavljanja zob

Nova Slovenska Gostilna

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori,
zmerne cene. — Rojakom se toplo pripo-
ročata za obisk lastnika

IVAN GAŠPERŠIČ

in

LUDVIK DEKLEVA

Av. Forest 621

Chacarita

Dr Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda
sirot in španske bolnice

Ultravioletni žarki

Sprejema od 15 ure do 17.30

Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

CASA "CAMBOS"

Srajce klobuki, hlače od \$ 2.90 naprej

Av. SAN MARTIN 2718

Buenos Aires

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

V Evropo odrinejo

9. julija — C. S. Tomé

Iz Evrope pridejo

30. junija — Cabo S. Tomé

6. julija — Neptunia

INSTITUTO MEDICO LIMA

Zdravniki specialisti za vse bolezni.
Pregled brezplačno — od 9-21 ure.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

SLOVENSKA LEKARNA

na Dock Sudu

Vam nudi najboljša zdravila po niski
ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Že-
lezno vino po tri pese steklenico. Pošilja-
mo tudi v notranjost republike. Pripo-
roča se

Franjo Huspaur

F. QUIROGA 1441 — Na Dock Sudu

Pozor Rojaki

Otvorila sva krasno urejen
RESTAVRANT IN REKREO
s krogliščem in kegljiščem
Calle MONTENEGRO 1586

Ples vsako nedeljo

Za obilen obisk se priporočata

TURKOVICH in ŠTEMBERGER

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

MODNA KROJAČNICA

STANIČ AVGUST

Obleke po meri. Čiščenje, in obračanje po-
vršnikov ter oblek. Specijalna izdelava
ženskih oblek in površnikov.

JUNTA 5316. — Bs. Aires